Załącznik nr 4 do Zarządzenia Nr RD/Z.0201-3/2020

KARTA KURSU

Nazwa	System i strategia bezpieczeństwa RP
Nazwa w j. ang.	System and Security Strategy of the Republic of Poland

Kod		Punktacja ECTS*	5

Koordynator	Dr Paweł Łubiński	Zespół dydaktyczny

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studenta z tematami: klasycznego i współczesnego ujęcia terminów systemu i strategii bezpieczeństwa (narodowego) Rzeczypospolitej Polskiej, ewolucji systemu i strategii bezpieczeństwa, uwarunkowań strategicznych bezpieczeństwa narodowego RP, zagrożeń, interesów narodowych i celów strategicznych RP, podmiotów ujętych w strategii bezpieczeństwa RP, dokumentów koncepcyjno-planistycznych w zakresie bezpieczeństwa RP, analizy strategicznej i strategicznego zarządzania bezpieczeństwem państwa.

Warunki wstępne

Wiedza	-
Umiejętności	-
Kursy	-

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01. Dysponuje wiedzą w zakresie relacji zachodzących między instytucjami i podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo państwa w jego strategicznym wymiarze	K1_W02
	W02. Zna prawne, polityczne, etyczne i organizacyjne uwarunkowania konstruowania strategii bezpieczeństwa	K1_W03
	W03. Posiada wiedzę i rozumie konieczność stałego poznawania ewolucji struktur i instytucji właściwych w sferze strategicznego zarządzania bezpieczeństwem Rzeczypospolitej Polskiej	K1_W04

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01. Dysponuje możliwościami prawidłowej interpretacji porównawczej zjawisk zachodzących w strategicznym środowisku bezpieczeństwa państwa i ich wpływu na funkcjonowanie instytucji właściwych w zakresie bezpieczeństwa państwa w wymiarze globalnym i lokalnym	K1_U02
	U02. Potrafi zastosować podstawowe pojęcia z dziedziny nauk społecznych, w szczególności dotyczące nomenklatury pojęciowej związanej z systemem bezpieczeństwa RP i połączyć w spoistą całość zjawiska kulturowe, społeczne, polityczne, prawne, wojskowe i występujące zagrożenia	K1_U03
	U03. Posiada umiejętność dokonywania analizy problemów z zakresu konstrukcji strategii bezpieczeństwa oraz jej projektowania również przy użyciu nowoczesnych technik multimedialnych	K1_U05

	Efekt kształcenia dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01. Potrafi efektywnie analizować i trafnie interpretować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych, wojskowych) w procesie konstrukcji i stosowania strategii bezpieczeństwa państwa	K1_K02
	K02. Potrafi zdobytą wiedzę wykorzystać do działań na rzecz społeczności lokalnej, rozumiejąc globalne problemy związane z konstruowaniem priorytetów strategii bezpieczeństwa	K1_K03

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	30	30									
	30	30									

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład informacyjny i problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. Ćwiczenia o charakterze konwersatoryjnym, studenci wygłaszają referaty (z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej) na podstawie zaleconej literatury oraz własnych badań.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							X		X			X	
W02							X		X			X	
W03							X		X			X	
U01							X	X	X			X	
U02							X	X	X			X	
U03							X	X	X			X	
K01							X					X	
K02												X	

Kryteria oceny	Zaliczenie ćwiczeń odbywa się na podstawie obecności, aktywności podczas zajęć, wygłoszonego referatu (kryterium merytoryczne, poznawcze, techniczne). Przedmiot kończy się egzaminem pisemnym (test z wiedzy przekazanej w czasie wykładów).

Uwagi	-

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Istota bezpieczeństwa narodowego, pojęcia, składniki, zakres oraz priorytety strategiczne RP w naukach o polityce i naukach o bezpieczeństwie - 2h
2. Strategiczne środowisko bezpieczeństwa i jego determinanty - 2h
3. Teoretyczne fundamenty systemu bezpieczeństwa i strategii bezpieczeństwa, źródłosłów, geneza, ewolucja, studia strategiczne, geopolityka, geostrategia - 4h
4. Polityczne, gospodarcze, społeczne i obronne uwarunkowania strategii bezpieczeństwa narodowego RP - 4h
5. Pojęcie kultury strategicznej w Polsce, zależności pomiędzy polityką a strategią - 2h
6. Zintegrowane podejście do systemu i strategii bezpieczeństwa narodowego - 2h
7. Ewolucja systemu bezpieczeństwa i strategii bezpieczeństwa narodowego RP - 2h
8. Status normatywny Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP - 2h
9. Założenia Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP z 2007, 2014, 2020 roku - 4h
10. Strategiczne kierunki transformacji systemu bezpieczeństwa narodowego - 2 h
11. Analiza strategiczna – 2h
12. Strategiczne zarządzanie bezpieczeństwem narodowym (formułowanie strategii) - 2h

Ćwiczenia: „Instytucjonalny wymiar systemu bezpieczeństwa narodowego RP”

1. Zadania i kompetencje Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie kształtowania strategicznych priorytetów bezpieczeństwa państwa
2. Rola Rady Ministrów, Prezesa Rady Ministrów i ministra właściwego ds. wewnętrznych w procesie zapewniania bezpieczeństwa państwa
3. Działania dyplomatyczne w służbie realizacji strategii bezpieczeństwa RP
4. Strategiczna rola, zadania i funkcje Ministra Obrony Narodowej oraz Sił Zbrojnych RP (bez WOT)
5. Obronno-ochronna sfera funkcjonowania Wojsk Obrony Terytorialnej
6. Działania służb specjalnych w sferze obronnej RP (Służba Wywiadu Wojskowego, Służba Kontrwywiadu Wojskowego)
7. Działalność wywiadowcza i informacyjna państwa polskiego (Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu)
8. Specyfika funkcjonowania Centralnego Biura Antykorupcyjnego w sferze bezpieczeństwa
9. Instytucja przeciwdziałania i zwalczania przestępstw, terroryzmu i ekstremizmu – Policja jako element systemu bezpieczeństwa publicznego
10. Zadania, organizacja i działania Straży Granicznej jako służby ochrony granicy państwowej
11. Instytucje właściwe do spraw cyberbezpieczeństwa
12. Służby porządku publicznego (Straż Gminna/Straż Miejska)
13. Ochrona infrastruktury krytycznej i zarządzanie kryzysowe w Polsce
14. Funkcjonowanie ochrony ludności i obrony cywilnej w Polsce
15. Służby bezpieczeństwa powszechnego – Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy w służbie ochrony ludności (PSP)
16. Służby bezpieczeństwa powszechnego – Państwowe Ratownictwo Medyczne
17. Służby ochrony najważniejszych organów władzy - Służba Ochrony Państwa
18. Służba Więzienna w Polsce
19. Żandarmeria Wojskowa
20. Inne podsystemy ochronne: prywatny sektor usług ochrony osób i mienia
21. Zachowania prospołeczne a poprawa bezpieczeństwa (w miejscach publicznych, domu, szkole, komunikacji, ruchu drogowym)
22. Krajowa Administracja Skarbowa

Wykaz literatury podstawowej

1. Kozub M., Mitręga A., *Podstawy strategii bezpieczeństwa. Wybrane aspekty*, Kielce 2018.
2. Koziej S., *System bezpieczeństwa narodowego Polski*, W: *Polska w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego,* red. M. Pietraś, K. A. Wojtaszczyk, Warszawa 2016, s. 269-292.
3. Zabłocki E., *System bezpieczeństwa narodowego*, Dęblin 2012.
4. *Strategia bezpieczeństwa narodowego Polski*, red. J. Gryz, Warszawa 2013.
5. *Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku: wyzwania i strategie*, red. R. Jakubczak, J. Marczak, Warszawa 2011.
6. Sabak Z., *Strategia. Słownik terminów*, Warszawa 2014.
7. Polcikiewicz Z., *Teoretyczne i praktyczne aspekty strategii bezpieczeństwa*, Toruń 2020.
8. Nowakowski Z., Rajchel J., Szafran H., Szafran R., *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Polski na tle strategii bezpieczeństwa wybranych państw*, Warszawa 2012.
9. Czuryk M., Dunaj K., Karpiuk M., Prokop K., *Bezpieczeństwo państwa. Zagadnienia prawne i administracyjne*, Olsztyn 2016.
10. *Służba w formacjach bezpieczeństwa i porządku publicznego*, red. M. Karpiuk, A. Pieczywok, Warszawa 2016.
11. *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP z 2007, 2014 i 2020 roku.*

Wykaz literatury uzupełniającej

1. *Encyklopedia bezpieczeństwa*, t. 1-8, red. O. Wasiuta, S. Wasiuta, Kraków 2021-2025.
2. *Vademecum bezpieczeństwa*, red. O. Wasiuta, R. Klepka, R. Kopeć, Kraków 2018.
3. *Bezpieczeństwo Polski: współczesne wyzwania*, red. S. Wojciechowski, A. Potyrała, Warszawa 2014.
4. *Obronność państwa. Strategie oraz systemy bezpieczeństwa i obronności*, red. Z. Trejnis, M. Marciniak, Toruń 2016.
5. Majchrzak D., *Bezpieczeństwo militarne Polski*, Warszawa 2015.
6. *Podstawowe kategorie bezpieczeństwa narodowego*, red. A. Żukowski, M. Hartliński, W. T. Modzelewski, J. Więcławski, Olsztyn 2015.
7. *Podstawowe kategorie polityki*, red. S. Opara, D. Radziszewska-Szczepaniak, A. Żukowski, Olsztyn 2005.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	0
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	30
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	0
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		125
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		5